

Bosetting og kvalifisering av flyktninger Nordland 2016

IMDi Nord

Flyktnings situasjonen

2015:

31 145 asylsøkere

(5 297 enslige mindreårige)

2016:

50-60 000 asylsøkere

(høyeste prognose)

(mange enslige mindreårige)

2015:

11 342 flyktninger ble bosatt i kommunene
(691 enslige mindreårige)

856 ble bosatt i Nordland (+159 faminnv.)

2016:

Kommunene anmodet om å bosette 18 526 flyktninger
(4 631 enslige mindreårige) * justert 18.2.16 til 2400**

Anmodning og vedtak 2016

	Anmodning	Vedtak
Hele landet	18 526	15411
hvorav EM	2400	2291
hvorav EM u/15	700	N/A
Nordland fylke	1 531	976
hvorav EM	376	123
hvorav EM u/15 år	75	25

Stat (IMDi) - kommune

Det er anmodet om plantall for flere år fremover

- Gir mulighet for langsiktig planlegging

Status NU - ankomster og vedtaksproduksjon pr. feb

- Formidabel økning i bosettingen de senere år. økning på 45 pst fra 2014
- Nordlandskommunene har deltatt meget godt i dette
- Pr. februar 2016 vedtatt 15 600 bosettingsplasser, en økning på nær 40 pst fra 2015
- Kapasiteten vil øke ytterligere når alle kommunene har svart på anmodningen
- I dag få flyktninger som venter på bosettingskommune

Status pr. 1.kvartal 2016

- Vedtaksproduksjon (innvilget opphold i riket) ligger etter prognoser
- Spisset og forsert periodisering fører til opptrapping utover året, og særlig i 3. og 4.kv.
- Få bosettingsklare pr. i dag, men dette vil endre seg i tiden fremover
- Kommuner som i dag har utfordringer med ledig kapasitet og fylling av denne bes kontakte oss umiddelbart slik at vi kan finne løsninger
- *Beregninger viser at det må være tilgang på minst 1 050 nye flyktninger hver måned, eksklusive overføringsflyktninger, for at kommunene skal kunne bosette 16 000 flyktninger i 2016. Kommunene bruker normalt et par måneder for å finne egnede boliger og planlegge norskopplæring, introduksjonsprogram og andre tjenester etter at navngitte flyktninger er tildelt kommune. Derfor vil det til en hver tid være om lag 3 000 flyktninger i prosess.*
- *Pr. 1.1. hadde UDI 24 000 ubehandlede asylsaker*

Oppsummert – kapasitet i bosetting

- **Mangler fortsatt noen vedtaks plasser for enslige mindreårige**

- **Særskilt behov for flere plasser til de yngste (spesielt i region Nord)**
 - Kommunestyrevedtaket må skille mellom plasser til de over og under 15 år
 - IMDi vil kontakte flere kommuner for særskilt avklaring på dette punktet

- **Nødvendig med et godt og smidig samarbeid mellom IMDi og kommunene**
 - Likebehandling av de enslige mindreårige som skal bosettes – IMDi fordeler til innmeldt ledig kapasitet
 - Ventetid skal være avgjørende for hvem som bosettes
 - Kommunen kan ikke stille særskilte krav til den som skal bosettes

(nasjonalitet, alder, kjønn, selvstendighet og andre egenskaper)

Samarbeid for å benytte vedtatte plasser

- IMDi's rolle og ansvar
- Kommunens rolle og ansvar etter vedtak –rutiner og oppfølging
- Prosess og praksis
- Oppfølging og dialog

Statlige tilskudd

IMDi utbetaler over ni milliarder i 2016– 99 % til kommunene.

Faste overføringer:

- Integreringstilskudd
- Ekstratilskudd ved bosetting av flyktninger
- Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige
- Tilskudd til bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og atferdsvansker (søkbart og behovsprøvd tilskuddsordning)
- Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Statlige tilskudd

Prosjektmidler kommunene kan søke om:

- Tilskudd til jobbsjansen
- Kommunale utviklingsmidler
- Forsøk med kjernetid i barnehage
- Tilskudd til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme
- Tilskudd til etablereropplæring for innvandrere

- **Ulike tilskudd til frivillig virksomhet**
- **Tilskudd til mentor og traineeordninger for personer med innvandrerbakgrunn**

Direkte overgang fra introduksjonsprogram til arbeid eller utdanning:

Nasjonalt mål	55 %
Resultat hele landet	44 %
Resultat Nordland	34 %

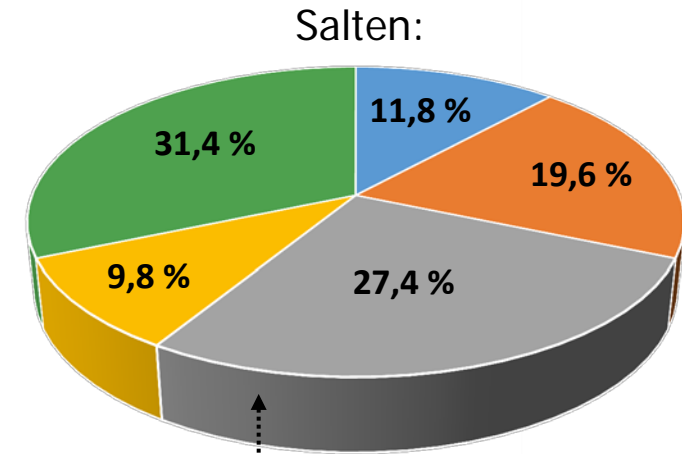
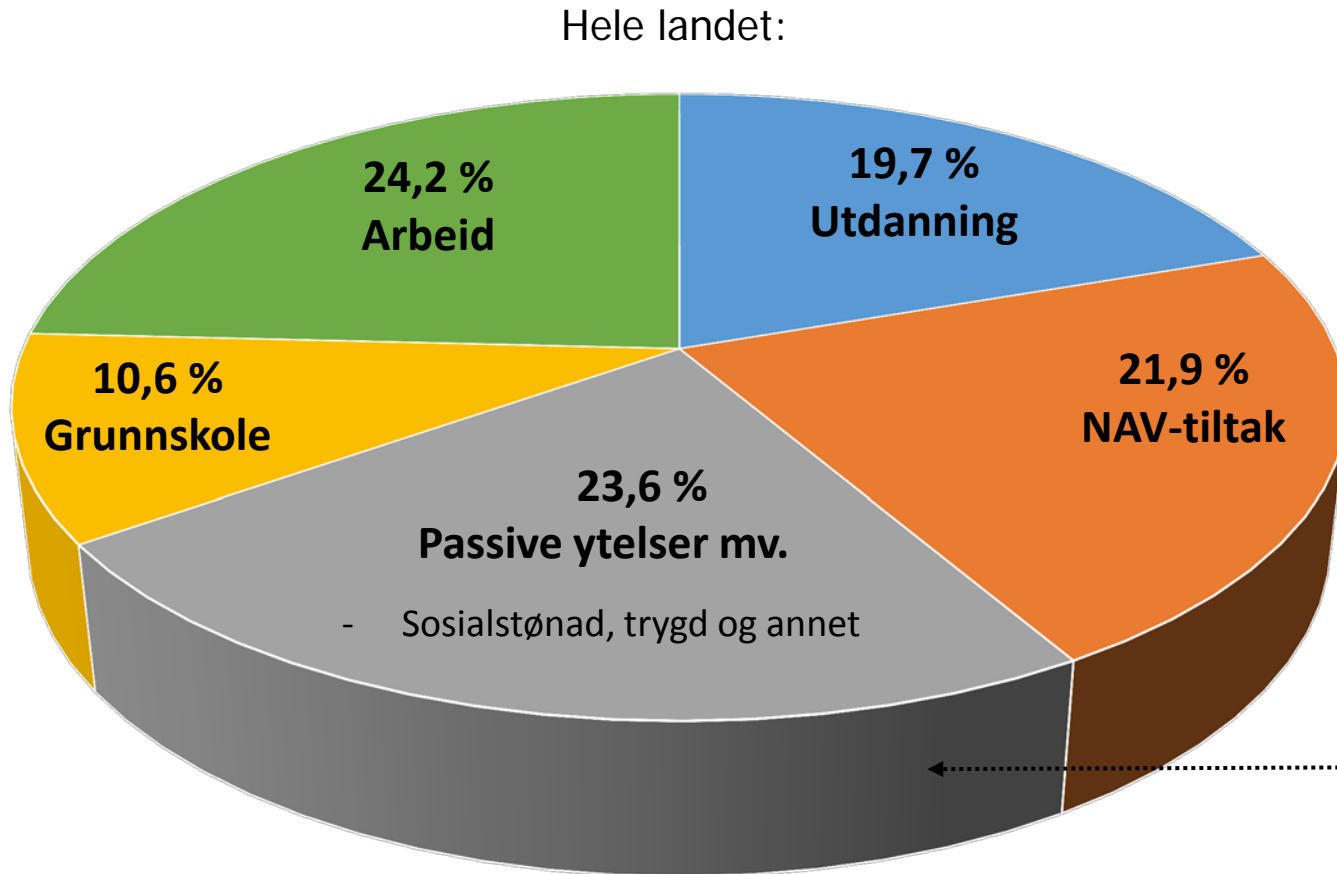

Tre av fire enslige mindreårige i arbeid eller utdanning

- 76 % av enslige mindreårige i aldersgruppen 18-29 år, bosatt 1996-2013, var i arbeid, utdanning eller introduksjonsprogram per november 2013

Kilde: NIR og SSB

Dette gikk deltakerne over til etter introduksjonsprogrammet:

Må reduseres

Kilde: NIR

Et godt eksempel

Les om Molde kommune på www.imdi.no:

LÆR AV DE ANDRE KOMMUNENE:

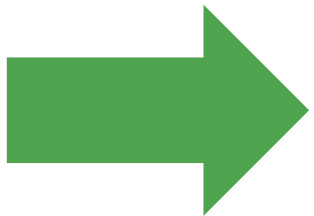
Molde tjener på flyktingene

I Molde sparer de ikke på midlene når de skal kvalifisere flyktninger. Høy kvalitet i introprogrammet koster, men når flyktingene raskt får jobb går resten av tilskuddet rett i kommunekassa.

Rapporten viser:

- Store ulikheter mellom kommunene – gjennomsnittlig forskjell på 22 måneder
- Forskjellene avhenger lite av flyktingenes egenskaper eller lokale forhold

Kvaliteten på kommunens kvalifiseringstiltak er avgjørende

Hvordan få til en mer effektiv kvalifisering?

ORGANISERING:

- **Lederforankring og eierskap**
 - Politisk og administrativt

- **Tydelig ansvarsdeling og forpliktende samarbeid**
 - Kommuneledelse, flyktningtjenesten, programrådgiver, voksenopplæringen, NAV, fylkeskommunen, karrieresentre, næringslivet osv.

- **Kommunale mål- og resultatkrav**

- **Tilstrekkelig bemanning**

- **Internkontroll (introduksjonsloven § 24)**
 - Systematisk kontroll, resultatoppfølging, risikoanalyser, skriftlige rutiner, kompetanseheving, forbedring av virksomheten

Nytt verktøy som kan benyttes i planleggingsarbeidet:

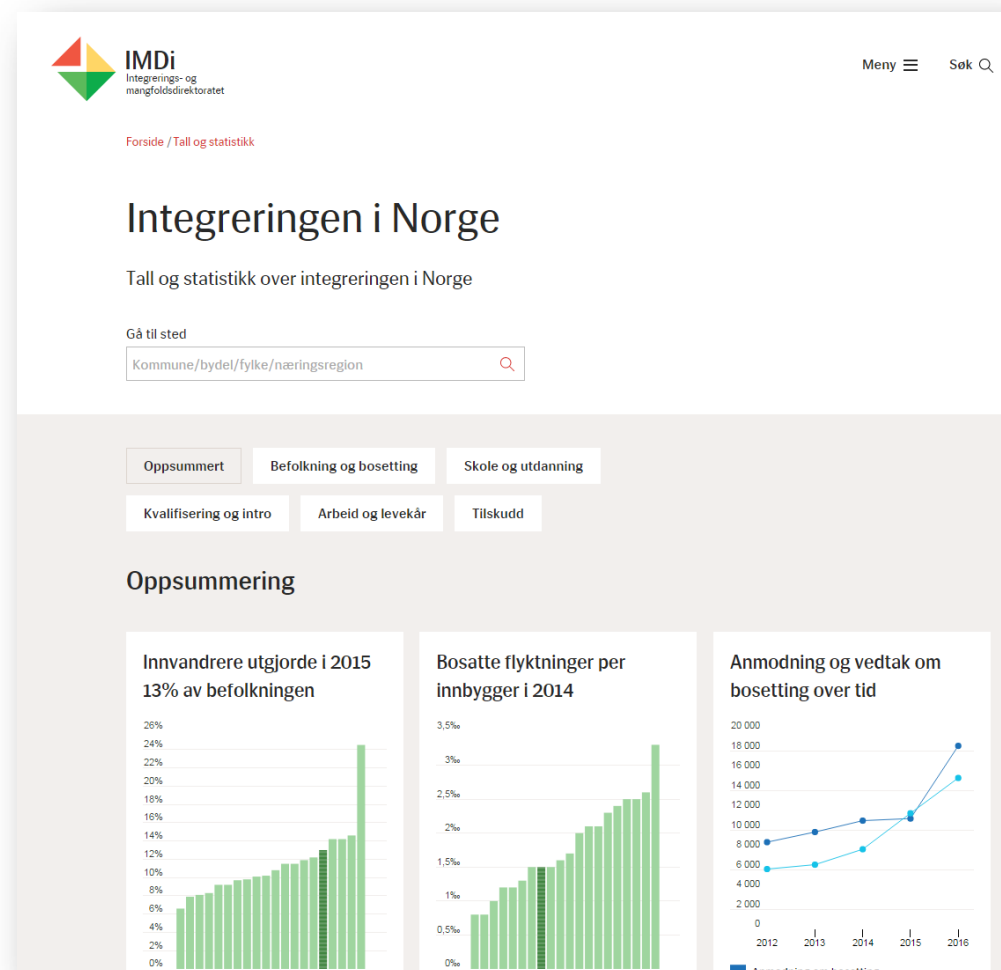

IMDi lanserte nye nettsider 1. februar 2016:

www.imdi.no

Tall og statistikk (Ifakta):

- Befolkning og bosetting
- Skole og utdanning
- Kvalifisering og intro
- Arbeid og levekår
- Tilskudd
- Fakta ark på kommunenivå

- **Forankring på øverste politiske og administrative nivå – eierskap til oppgaven**

- **Kommuneplan**
 - Kommuneplanens samfunnsdel
 - Viktig at bosetting av flyktninger, integrering og mangfold inngår i et langsiktig perspektiv for alle sektorene i kommunen.

- **Egen temaplan/kommunedelplan**
 - Bør komme som et tillegg til perspektivet i kommuneplanen
 - Plan for bosetting av flyktninger, integrering og mangfold el.
 - Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner

Eksempler på viktige momenter i kommunens planer:

- Sektoransvar
- Anskaffelse av boliger til flyktninger
- Norskopplæring og kvalifisering
- Rekruttering til arbeidslivet – offentlig og privat
- Likeverdige offentlige tjenester, herunder bruk av tolk
- Integrering og inkludering – alle sektorer
 - for eksempel innen helse, barnehage, skole, næringsliv, ulike organisasjoner, fritidsaktiviteter osv.
- Kommunale resultatmål
 - for eksempel for bosetting og for kvalifisering

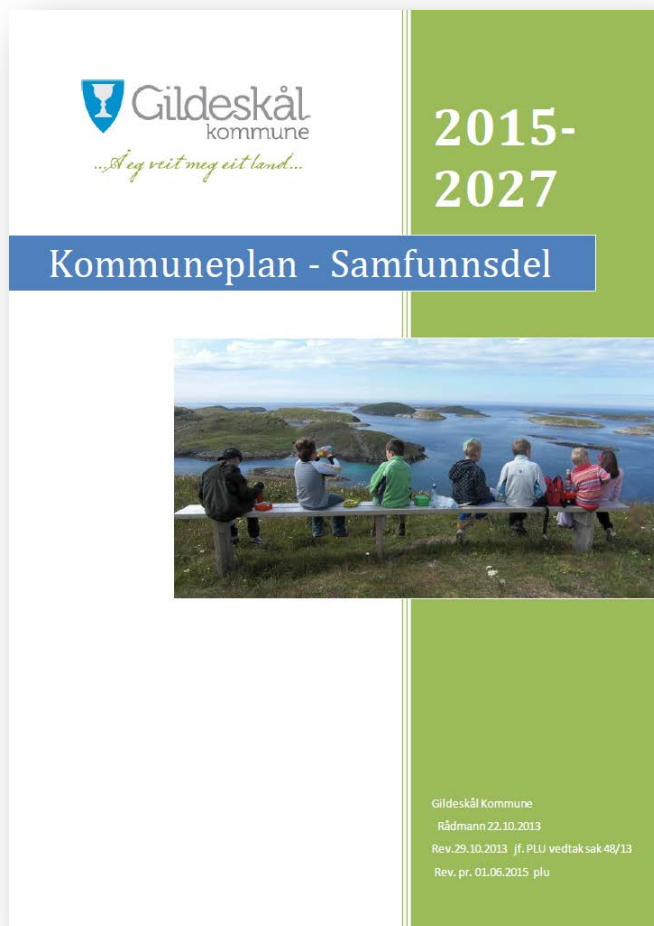

Hovedmål 2: Byen det er godt å bo i – mangfold, levekår og livskvalitet

«Bodø er et internasjonalt lokalsamfunn med økende mangfold i befolkningen. Mer en hundre nasjoner er representert i kommunen. Innvandrerandelen forventes å øke i årene framover. Et flerkulturelt lokalsamfunn gir nye muligheter når det gjelder verdiskaping, kulturtilbud og trivsel.»

«For å få ut effektene av byens mangfold er det nødvendig å legge til rette for at alle – uavhengig av etnisitet, trosretning og funksjonsnivå – opplever byen som sin og får mulighet til å bidra.»

«Integrering og inkludering gir noen utfordringer. Bodø ønsker å være bevisst at gevinsten er større enn utfordringene, og at innvandring og mangfold er viktige faktorer for å nå hovedmålet om 70.000 innbyggere i 2030.»

Gildeskål kommune 2027 – en kommune i vekst og attraktiv bo-region

«Gildeskål kommune skal fremstå som en attraktiv kommune å bo i og kjennetegnes ved nærhet til gode og tilrettelagte tjenester med høy kvalitet.»

«Avgjørende for målet om betydelig vekst i innbyggertallet er økt innflytting, herunder også innvandring. Gildeskål ser utfordringene med integrering og inkludering, men vil frembringe at de positive effektene er større og bidrar til mangold og økt andel barnefamilier og yrkesaktive.»

Hva bidrar bosetting av flyktninger til?

- **Befolkning** – befolkningsvekst
- **Alderssammensetning** – lavere gjennomsnittsalder
- **Arbeidskraft** – økt arbeidskraftstilgang
- **Samfunn** – et mer mangfoldig samfunn
- **Kommunal tjenesteutvikling** – kompetansearbeidsplasser

